

การใช้น้ำสกัดชีวภาพสมุนไพรหนอนตายหยากควบคุมหนอนแมลงวันบ้าน ใช้แผนการทดลองแบบ 2 x 4 Factorial Arrangement + Control Group ในแผนการทดลองแบบสุ่มสมบูรณ์ (Completely Randomized Design: CRD) จำนวน 3 ซ้ำ โดยปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้ในการทดลองมีดังนี้ ปัจจัยที่ 1 คือ ชนิดของน้ำสกัดชีวภาพ 2 ชนิด คือ น้ำสกัดชีวภาพสมุนไพรหนอนตายหยากและน้ำสกัดชีวภาพสับปะรด ปัจจัยที่ 2 คือ อัตราส่วนของน้ำสกัดชีวภาพสมุนไพรหนอนตายหยากและน้ำสกัดชีวภาพสับปะรด 4 ระดับ คือ อัตราส่วนร้อยละ 5, 10, 15 และ 20 ในอาหารไก่เป็ยก ในส่วนของจำนวนวันในการเพาะหนอนแมลงวัน ดักแด้ และตัวเต็มวัยจะแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ 8, 16 และ 24 วัน โดยศึกษาจำนวน ขนาด และน้ำหนักของหนอนแมลงวัน ดักแด้ และแมลงวันตัวเต็มวัย

การทดลองใช้น้ำสกัดชีวภาพสมุนไพรหนอนตายหยากและน้ำสกัดชีวภาพสับปะรดระดับต่าง ๆ เปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม พบว่า จำนวน ขนาด และน้ำหนักของหนอนแมลงวัน ดักแด้ และแมลงวัน มีแนวโน้มลดลงตามระดับความเข้มข้นของน้ำสกัดชีวภาพทั้ง 2 ชนิด แต่น้ำสกัดชีวภาพสมุนไพรหนอนตายหยากมีประสิทธิภาพดีกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำสกัดชีวภาพสับปะรดและกลุ่มควบคุม แสดงว่ามีสารบางชนิดจากสมุนไพรหนอนตายหยากที่ตกค้างอยู่ในอาหารไก่เป็ยก (แหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน) ที่สามารถควบคุมหนอนแมลงวันได้

สรุปได้ว่า การใช้น้ำสกัดชีวภาพหนอนตายหยากมีความสามารถในการควบคุมหนอนแมลงวันได้ดีกว่าน้ำสกัดชีวภาพสับปะรดเมื่อเทียบความเข้มข้นในระดับเดียวกัน

The use of bio – extracted water from *Stemona* herb to control house fly larva, which was tested in the experimental design 2 x 4 factorial arrangement + control group with completely randomized design (CRD) by using 3 replications. The factors in this experiment were divided into 2 factors. The first factor was a type of bio – extracted water from *Stemona* herb and pineapple. The second factor was the ratio of *Stemona* herb and Pineapple that were separated to 4 levels; 5%, 10%, 15% and 20% of bio – extracted water in wet chicken feed. In addition, the numbers of the day from house fly larva to adult which were divided into 3 stages; 8, 16 and 24 days. Then, the numbers, size and weight of house fly larva, pupa and adult were measured in each period.

The experiment of bio – extracted water from *Stemona* herb and pineapple in different levels were compared to control groups. At the result, the decrease of the numbers, size and weight of house fly larva, pupa and adult was showed in the different levels of bio – extracted water from both *Stemona* herb and pineapple. However, the bio – extracted water from *Stemona* herb was more effective than bio – extracted water from pineapple and control groups. Therefore, some chemicals in *Stemona* herb in wet chicken feed can control house fly larva.